

Stručni skup za ravnatelje srednjih škola „Vanjsko vrednovanje srednjoškolskoga obrazovanja u Republici Hrvatskoj”

Maja Jukić, dipl. ing. el.
Ravnateljica Nacionalnog
centra za vanjsko
vrednovanje obrazovanja

Opatija, 22. i 23. siječnja 2015.

Stručni skup za ravnatelje srednjih škola
„Vanjsko vrednovanje srednjoškolskoga
obrazovanja u Republici Hrvatskoj”

AKTUALNOSTI IZ NACIONALNOGA CENTRA ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

Maja Jukić, dipl. ing. el.
Ravnateljica Nacionalnog centra za vanjsko
vrednovanje obrazovanja

Opatija, 22. siječnja 2015.

Ciljevi stručnoga skupa:

- informirati ravnatelje srednjih škola RH o provedenim nacionalnim ispitima i međunarodnim istraživanjima te rezultatima tih istraživanja
- predstaviti proces samovrednovanja u srednjim školama predstavljanjem knjige „Samovrednovanje srednjih škola od 2006. do 2013. godine” i brošuru uz nju.
- informirati ravnatelje srednjih škola o prvim općim analizama državne mature nakon pet godina provedbe te zaključcima i preporukama proizišlih iz njih
- prikupiti povratne informacije za poboljšanje provedbe državne mature, ali i cjelokupnoga budućeg rada Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja u skladu sa Strategijom obrazovanja, znanosti i tehnologije.

Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije o autonomiji i odgovornosti

- Osnovno načelo na kojemu se zasniva Strategija jest autonomija svih institucija u području obrazovanja i znanosti kao i autonomija svih djelatnika.
- **Autonomija pretpostavlja preuzimanje odgovornosti za uspješan ishod obrazovnoga procesa, što se provjerava sustavom samovrednovanja i vanjskoga vrednovanja.**

Prepoznatljivost Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Matematika

9. Koji je rezultat sređivanja izraza $\left(\frac{t}{t-1} + \frac{t}{t+1} - \frac{2t}{t^2-1}\right) \cdot \frac{4}{t^2+2t+1}$, gdje je $t \neq \pm 1$?

A. $\frac{t(t+1)}{2}$

B. $\frac{t(t-1)}{2}$

C. $\frac{2}{t(t+1)}$

D. $\frac{2}{t(t-1)}$

- A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

10. Zadana je pravilna četverostrana piramida kojoj duljine svih bridova iznose a cm. Kolika je mjera kuta između baze (osnovke) i strane (pobočke)?

- A. $35^{\circ}15'52''$
B. $45^{\circ}27'12''$
C. $54^{\circ}44'08''$
D. $60^{\circ}12'06''$

- A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

11. Koliko iznosi zbroj rješenja jednadžbe $2(x+5)^3 - 7(x+5)^2 + 7(x+5) - 2 = 0$?

- A. $-\frac{33}{2}$
B. $-\frac{31}{2}$
C. $-\frac{25}{2}$
D. $-\frac{23}{2}$

- A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

MAT A D-S004

01

Postojeće stanje prema novome izvješću Europske komisije o vanjskome vrednovanju škola u Europi

Eurydice Highlights

Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe

Schools are the basic building blocks of education and training systems and key actors of education policy. School evaluation is an important way to improve school organisation and functioning as well as to enhance the quality of education provision.

Improving the quality of education and training is a constant concern in the policy debate on education both at national and EU level. It is one of the four major objectives for education systems in the strategic framework for European cooperation in education and training (ET 2020).

To assist this process, the report *Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe* takes stock of the structures and organisation of school evaluation at primary and compulsory secondary level education in all EU Member States, as well as Iceland, Norway, the former Yugoslav Republic of Macedonia, and Turkey.

The report examines the two major types of school evaluation: external evaluation, conducted by evaluators who are not directly involved in school activities, and internal evaluation, where most evaluators are members of the examined school's staff. The report contains both country-specific and comparative reviews of school evaluation in Europe and refers to the year 2013/14.

These Highlights provide a snapshot of some of the most important findings in the report.

2

External school evaluation is carried out in 26 European countries

External evaluation of schools is currently carried out in 31 education systems located in 26 countries. External evaluation focuses on the school as an entity and essentially aims to monitor and improve its quality. In most cases, external school evaluation assesses a broad range of school activities, such as educational and management tasks, student outcomes, the quality of teaching, and compliance with regulations. The exact areas monitored differ from one country to the next. In most systems, evaluation criteria are set at central level and outline not only what the external evaluation should focus on but also define what a 'good' school would look like according to a set of standards.

Status of external school evaluation according to central/top level regulations, full-time compulsory general education, 2013/14

Source: Eurydice

The main steps of the external school evaluation process are the same in all European countries

While the scope and range of activities evaluated can differ from one country to the next, the implementation aspects of external school evaluation are very similar across Europe. The process is largely based on a three step approach: (1) preliminary analysis, (2) site visits, and (3) reporting. Six education systems (Denmark, Ireland, the Netherlands, Sweden, the United Kingdom – England and Northern Ireland) incorporate a risk assessment as a very first step with the aim of focusing evaluation efforts on schools that seem to perform below standard or choosing among different typologies of inspection. 'Site visit' are a common pattern to all external school evaluation processes and are meant to provide evaluators with first-hand evidence of school performance and functioning. During such visits evaluators consult school documents, observe teaching practices, and discuss with in-school actors and, if foreseen, with external stakeholders. The third 'reporting' phase consists of preparing a final school evaluation report.

Remedial actions are the most common outcome of external school evaluation

Outcomes of external school evaluation can be slotted into three broad categories: remedial actions, disciplinary actions, and profile-raising actions. Of the three, remedial actions are by far the most common. They aim at addressing weaknesses found or at rectifying breaches in the regulations. In some systems, when remedial actions do not reach their goal, education authorities apply disciplinary measures which can target the school as a whole or in rare cases specific individuals. In six education systems (France, Lithuania, Poland, and the United Kingdom – England, Wales, Northern Ireland) external evaluations are used not only to find flaws in schools' performances, but also to identify strengths and good practices, and to make them visible to the larger education community. This profile-raising approach supports a culture of positive feedback, visibility of what works, and can initiate a mechanism of peer-learning with positive returns on the entire education system.

Link: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/178EN_HI.pdf

Vanjsko vrednovanje obrazovnih sustava u okviru EU

- **Osiguranje kvalitete u obrazovanju ključni je mehanizam osiguravanja kompetentnoga školovanja za 21. stoljeće.**
- **Škole su temeljni građevni elementi obrazovanja pa je vrednovanje rada škola nužno za podizanje opće obrazovne kvalitete na svim razinama u Republici Hrvatskoj.**
- **Vrednovanje obuhvaća:**
 - vanjsko vrednovanje – kvalitetu rada škole procjenjuje neovisna vanjska institucija (procjenitelji nisu izravno uključeni u rad škole)
 - unutarnje vrednovanje – procjenitelji kvalitete rada su članovi tima škole.

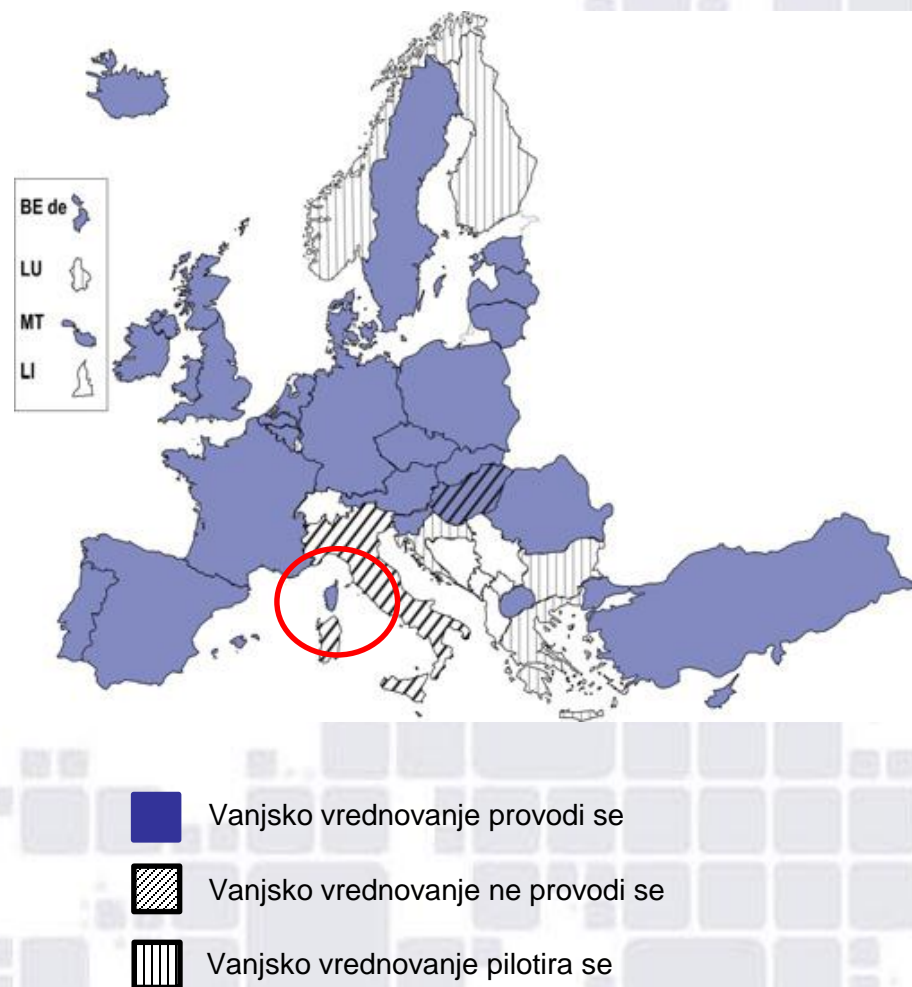
Vanjsko vrednovanje obrazovnih sustava u okviru EU

Vanjskim vrednovanjem najčešće su obuhvaćene slijedeće aktivnosti:

- obrazovni procesi
- upravljanje školom
- postignuća učenika
- kvaliteta procesa poučavanja
- usklađenost s propisima.

Sedam obrazovnih sustava nemaju vanjsko vrednovanje obrazovanja:

- Hrvatska
- Bugarska – novi zakon od 2015. uvodi vanjsko vrednovanje
- Grčka
- Cipar (nedostaje samo na ISCED1)
- Luksemburg
- Finska
- Norveška.

Iz Strategije o vanjskome vrednovanju odgojno-obrazovnoga sustava

- U Hrvatskoj ne postoji jasno strukturiran i koherentan sustav osiguravanja kvalitete odgoja i obrazovanja. Nije uspostavljeno vrednovanje kvalitete upravljanja sustavom niti praćenje učinkovitosti rada agencija koje djeluju u sustavu. Ne postoji sustavno vanjsko vrednovanje odgojno-obrazovnih ustanova, a također nije uspostavljeno ni sustavno praćenje kvalitete rada najvažnijih dionika u sustavu (ravnatelja, odgojitelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika).
- Potrebno je jasno dogovoriti ishode svakoga pojedinog segmenta obrazovanja te uspostaviti sustav osiguravanja kvalitete kojim će se provjeravati uspješnost obrazovnih procesa.

Uloga NCVVO u osiguranju kvalitete odgojno-obrazovnoga sustava

- Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja jest ustanova koja je od 2006. godine određena za provedbu vanjskoga vrednovanja u odgojno-obrazovnome sustavu RH te će se procesi vanjskoga vrednovanja prema Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije u narednome razdoblju u cijelosti razviti i usustaviti.
- **Centar kontinuirano provodi ispitivanja kojima se procjenjuju nacionalni standardi dostignuća u obrazovanju:** državna matura, nacionalni ispiti, vanjska vrednovanja eksperimentalnih programa i međunarodna istraživanja.
- Tijekom 2015. godine osim akcijskoga plana navedene Strategije Centar će donijeti svoj strateški plan za razdoblje 2015. – 2020. te očekujemo kako će sustav vanjskoga vrednovanja biti u potpunosti uspostavljen prema europskim kriterijima.

Mjere iz Strategije: vanjsko vrednovanje odgojno- obrazovnih ustanova

2.4. MJERE CJELOVITE KURIKULARNE REFORME KOJE SE ODNOSE NA SVE RAZINE I VRSTE ODGOJA I OBRAZOVANJA

- Mjera 2.4.7. Evaluacija primjene Nacionalnoga kurikuluma

2.5. RAZVITI I UVESTI CJELOVIT SUSTAV VREDNOVANJA, OCJENJIVANJA I IZVJEŠTAVANJA O RAZINI USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA (ISHODA UČENJA) (od 2.5.2. do 2.5.9.)

4.1.PROFESIONALIZACIJA UČITELJSKOGA ZANIMANJA (4.1.1.)

4.4.USPOSTAVA CJELOVITA SUSTAVA OSIGURAVANJA KVALITETE INICIJALNOGA OBRAZOVANJA I TRAJNOGA PROFESIONALNOG RAZVOJA (4.4.1., 4.4.2)

Mjere iz Strategije: vanjsko vrednovanje odgojno- obrazovnih ustanova

8.5. VANJSKO VREDNOVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH USTANOVA

(od 8.5.1. do 8.5.5.)

8.6. VANJSKO VREDNOVANJE ISHODA UČENJA

(od 8.6.1. do 8.6.5.)

8.7. USPOSTAVA DIGITALNOGA SUSTAVA ZA VREDNOVANJE I PRAĆENJE OSTVARIVANJA ISHODA UČENJA (8.7.1.)

Mjere iz Strategije: vanjsko vrednovanje odgojno- obrazovnih ustanova

5. Cilj „unaprijediti kvalitetu rukovođenja odgojno-obrazovnim ustanovama” sadržava mjere za definiranje uloge, potrebnih kompetencija i osnove za institucionalizaciju obrazovanja te program i postupak licenciranja učitelja, nastavnika i ravnatelja.
- **Mjera 5.4.3. Pokrenuti sustav (re)licenciranja za stjecanje i zadržavanje dopusnice za rad u odgojno-obrazovnoj ustanovi**

Nadležnost: MZOS / Provedba: NCVVO

POKAZATELJI PROVEDBE: Stupanj operativnosti sustava.
Postotak ravnatelja s izdanim licencama.

Mjere iz Strategije: vanjsko vrednovanje odgojno- obrazovnih ustanova

5.4. IZRADITI PROGRAM I POSTUPAK LICENCIRANJA

- **Licenca** predstavlja dokaz kvalificiranosti za preuzimanje ravnateljskoga položaja, a treba se temeljiti na **objektivnoj provjeri osposobljenosti prema kompetencijskim standardima**. Prva (temeljna) licenca stjecala bi se prije preuzimanja položaja, a moguće je utvrditi i obvezu licenciranja tijekom obavljanja ravnateljskoga položaja. Licencu treba promatrati u kontekstu profesionalizacije položaja ravnatelja. Periodičnim licenciranjem i mogućim oduzimanjem licence znatno bi se naglasila odgovornost ravnateljske funkcije. Program, postupak, izdavanje i obnavljanje licence treba kvalitetno osmisliti i regulirati odgovarajućim pravnim propisom.

U provedbi – samovrednovanje Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja

- Mjera 8.2.1. Provesti samovrednovanje i neovisno vanjsko vrednovanje nacionalnih agencija u obrazovanju
- Mjera 8.2.2. Izraditi strateški plan funkcionalne transformacije i izgradnje kapaciteta agencija

ISPITIVANJE MIŠLJENJA SUDIONIKA ODGOJNO- OBRAZOVNOGA SUSTAVA O SURADNJI S NACIONALNIM CENTROM ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

BROJ SUDIONIKA

- N (svi koji su pristupili upitniku) = 6131
- N (oni koji su završili popunjavanje upitnika) = 4953

ISPITIVANJE MIŠLJENJA SUDIONIKA ODGOJNO-OBRAZOVNOGA SUSTAVA O SURADNJI S NACIONALNIM CENTROM ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA - DESKRIPTIVNA ANALIZA

INFORMIRANOST O NCVVO-u

Jeste li dosad čuli za Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja?

DA	4503	90,91 %
NE	450	9,09 %
UKUPNO	4953	100,00 %

Jeste li dosad surađivali s Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja?

DA	2157	43,56 %
NE	2795	56,44 %
UKUPNO	4952	100,00 %

Razvoj nacionalnoga standarda kvalifikacije za učitelje kao podloge za uvođenje sustava licenciranja učitelja

Nositelj projekta

- Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja

Partneri u projektu

- Institut za društvena istraživanja, Zagreb
- Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- Poljoprivredna škola, Zagreb
- Osnovna škola Pučišća, Brač

Ukupna vrijednost projekta:
336.345,14 eura

Trajanje projekta – 18 mjeseci
(18. 8. 2013. – 19. 2. 2015.)

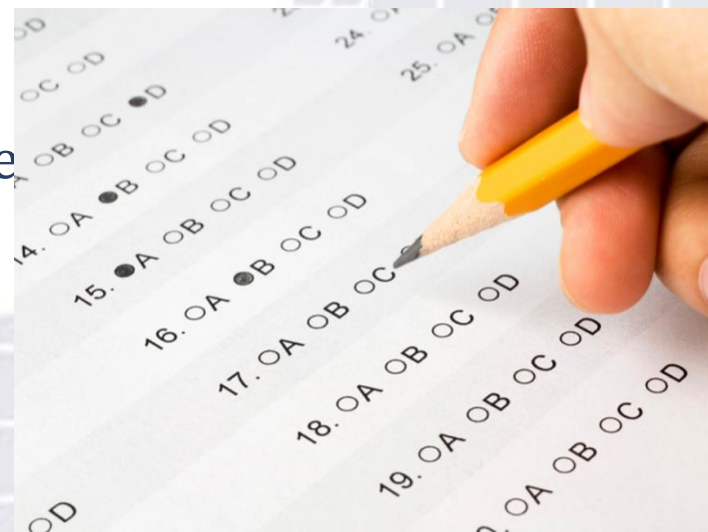
Očekivani rezultati

1. Dokument koji definira standard kvalifikacije za učitelje prema predlošku Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira
 2. Jačanje kapaciteta ciljnih skupina za uvođenje standarda kvalifikacije za učitelje u njihovo područje rada
 3. Podizanje svijesti i razumijevanja krajnjih korisnika o standardu kvalifikacije za učitelje
- Radna skupina je dosad izradila **prijedlog standarda djelomične kvalifikacije koji se sastoji od sedam skupova ishoda učenja i 52 ishoda učenja.**

Trends in International Mathematics and Science Study (Procjena učeničkih postignuća iz Matematike i Prirode i društva)

- Drugi ciklus u Hrvatskoj (2011. i 2015.)
- Uzorak: NCVVO – e-Matica – Statistics Canada
- Reprezentativni uzorak škola u Hrvatskoj
- Stratifikacija – regije
- Stratifikacija – matične i područne škole

Upitnici

U svrhu osiguranja
zadovoljavajuće **interpretacije**
rezultata učeničkih
dostignuća u ispitivanim
područjima obuhvaćaju i širok
raspon popratnih upitnika:

- Upitnik za učenike
- Upitnik za roditelje
- Upitnik za učitelje
- Upitnik za ravnatelje.

Glavno ispitivanje TIMSS 2015.

Glavno TIMSS 2015. ispitivanje provest
će se u školskoj godini 2014./2015.
od 13. do 24. travnja 2015. godine.
Ispitivanje će se provesti na nacionalno
reprezentativnome uzorku:

- od **152** slučajno odabrane **osnovne škole**
- od **297 četvrtih razreda**
- od **5130 slučajno odabranih učenika.**

Također, nacionalni uzorak uključuje
talijansku i srpsku nacionalnu manjinu.

Nacionalni ispiti iz Matematike u 8. razredima osnovnih škola NI-OŠ-MAT 2011. – 2014.

Trajanje projekta: 2011. – 2014. godine

Opći ciljevi projekta:

- detaljno **procijeniti razine matematičkih znanja, vještina i sposobnosti** učenika pri završetku osmoga razreda osnovne škole
- **utvrditi postojeće probleme** kao i neke od općih i specifičnih čimbenika utjecaja na stjecanje znanja i razvoj vještina iz Matematike tijekom osnovnoškolskoga obrazovanja
- izraditi **prijedlog kriterija** potrebnih razina matematičkih znanja i vještina na završetku osnovnoškolskoga obrazovanja
- **razviti standardizirani ispit znanja** iz Matematike na obrazovnoj razini osmoga razreda osnovne škole
- **izraditi prijedlog standarda procedura** za organizaciju i provedbu nacionalnih ispita
- **izraditi sadržajnu osnovu za banku matematičkih zadataka** koja će se upotrebljavati za buduća testiranja
- **prikazati rezultate projekta** svim dionicima obrazovnoga sustava te zainteresiranoj znanstvenoj, stručnoj i široj javnosti.

Nacionalni ispiti iz Matematike u 8. razredima osnovnih škola NI-OŠ-MAT 2011. – 2014..

Provedene aktivnosti u 2014. godini

- Provedba glavnoga ispitivanja projekta bila je između 31. ožujka i 4. travnja 2014.
- Ispitivanje je provedeno u **151 osnovnoj školi** (134 matične i 17 područnih).
- Ispite je pisalo ukupno **3795 učenika osmih razreda**.
- Učenici su dobili **povratne informacije o svojem uspjehu** u ispitu na temelju preliminarnih psihometrijskih analiza.

Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa

Trajanje projekta: 2011. – 2015. godine

Opći cilj projekta:

- razviti model ispitivanja znanja na kraju obrazovnih ciklusa.

Specifični ciljevi:

- razviti model i postupke testiranja prema suvremenim pristupima ispitivanju znanja: uporaba modela *Teorije odgovora na zadatak* (Item Response Theory) u izradi i analizi testova
- ispitati i procijeniti razine znanja učenika osmih razreda iz sljedećih predmeta: **Hrvatskoga jezika, Engleskoga jezika, Povijesti i Fizike.**

Razvoj završnih ispita na kraju obrazovnih ciklusa

Provedene aktivnosti u 2014. godini

- Provedba glavnoga ispitivanja projekta bila je između 17. 3. i 21. 3. 2014.
- Ispitivanje je provedeno u **426 osnovnih škola**: u svakoj školi provedeno je ispitivanje iz **jedne od dviju kombinacija predmeta** (prva je kombinacija ispitivanje iz **Povijesti i Fizike**, a druga je kombinacija ispitivanje iz **Hrvatskoga i Engleskoga jezika**).
- Ispite je pisalo ukupno **15 209 učenika** osmih razreda (svaki učenik u uzorku pisao je ispit iz samo jednoga predmeta).
- Učenici su dobili **povratne informacije o svojem uspjehu** u ispitu na temelju preliminarnih psihometrijskih analiza.

Aktivnosti projekta koje su u tijeku:

- **ocjenjivanje uzorka kratkih sastavaka** iz Hrvatskoga i Engleskoga jezika
- **završne psihometrijske analize ispita**
- početak rada na **završnome izvješću projekta** – prikaz rezultata projekta i provedenih ispitivanja.

Planirane aktivnosti do svibnja 2015. godine:

- finalizacija i tisak završnoga izvješća projekta
- **finalizacija procedura novoga modela razvoja ispita**
- predstavljanje rezultata projekta i provedenih ispitivanja.

Hrvatski jezik kao ini

ISPIT POZNAVANJA HRVATSKOGA JEZIKA ZA UPIS U 1. RAZRED OSNOVNE ŠKOLE ZA DJECU KOJA NE ZNAJU ILI NEDOVOLJNO ZNAJU HRVATSKI JEZIK

Opći cilj ispitivanja:

- utvrditi okvirnu razina znanja hrvatskoga jezika.

Provedba ispitivanja u školama koje su upisale inojezične učenike u 1. razred za koje je NCVVO dobio točne podatke:

- **51 osnovna škola**
- **oko 330 učenika** kojima je hrvatski drugi ili strani jezik
- provedba ispitivanja – listopad 2014.
- NCVVO priprema ispitne materijale i obrađuje podatke te vraća rezultate školama
- osnovne škole provode individualna ispitivanja učenika prema uputama NCVVO-a.

Hrvatski jezik kao ini

Hrvatski kao ini u osnovnim školama (HINOŠ): izrada ispita iz Hrvatskoga jezika za djecu koja ne znaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik, izrada procesa i provedba ispitivanja

Trajanje projekta: od svibnja 2014. do srpnja 2014.

Opći cilj:

- izraditi proces ispitivanja te razviti standardizirane testove kojima se provjerava razina poznavanja hrvatskoga jezika za one učenike osnovnih škola koji ne poznaju ili nedostatno poznaju hrvatski jezik.

Specifični ciljevi:

- izraditi standardizirane testove na temelju kojih se osnovnim školama daje preporuka trebaju li učenika koji ne poznaje ili nedostatno poznaje hrvatski jezik uključiti u pripremnu ili dopunsku nastavu, odnosno u redovnu nastavu provjera znanja nakon pripremne ili dopunske nastave
- izraditi tri inačice ispita iz Hrvatskoga jezika za tri dobne obrazovne razine u osnovnoj školi (inačica za upis u prvi razred i za prvi i drugi razred, inačica za treći i četvrti razred te inačica za od petoga do osmoga razreda)
- izraditi proces ispitivanja i implementirati kontinuiranu provedbu u osnovnim školama.

Ispitivanja hrvatskog kao drugoga i kao inoga jezika za državljane EU-a i trećih zemalja koji žele studirati na visokim učilištima u RH

- **razina B2** prema Zajedničkom europskom referentnom okviru za jezike
- **zadaca Centra** prema dogovoru MZOS-a, visokih učilišta i Centra:
 - koordinacija **izrade standarda i ispita**
 - izvještavanje o rezultatima
 - **provedba ispitivanja** u ljetnom i jesenkom roku
 - **razvoj procedura za kontinuiranu provedbu** toga ispita

Hvala na pažnji!

Želim vam ugodnu i konstruktivnu atmosferu te da vam
informacije budu korisne, a rad uspješan.